

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

ครูผู้สอน ครูประเมษฐ ศรีกำเหนิด

ครูคณิตา หนูนอนันต์

การถอดคำประพันธ์

คำถามกระตุ้นความคิด

ตัวละครในบทประพันธ์
เรื่องรามเกียรติ์
ตอน คีกไมยราพ
ประกอบไปด้วยใครบ้าง

เนื้อเรื่องในตอนนี้เป็น
เรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการถอดคำประพันธ์ได้
๒. ถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองได้เข้าใจและถูกต้อง
๓. มีมารยาทในการอ่าน

คำถามกระตุ้นความคิด

เมื่อนักเรียนต้องอ่านงานเขียนประเภทร้อยกรอง

บทกลอน นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร

ในการถอดคำประพันธ์

การถอดคำประพันธ์

การถอดคำประพันธ์

การถอดคำประพันธ์

คือ การอธิบายความหมายของคำและเค้าโครงเดิมของบทร้อยกรอง โดยอาจอธิบายจากบทร้อยกรองที่เป็นบทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร ทั้งนี้ การถอดความมีประโยชน์คือ ทำให้เข้าใจบทร้อยกรองบทนั้น ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น

หลักการ ถอดคำประพันธ์

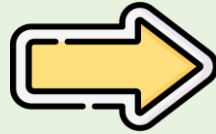

หลักการถอดคำประพันธ์

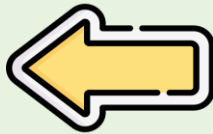
๑. วิเคราะห์เนื้อหาว่า
กล่าวเกี่ยวกับ
เรื่องอะไรเป็นสำคัญ

๒. ค้นหาความหมาย
ของคำศัพท์ทุกคำ
ที่ไม่เข้าใจ

๓. ถอดความที่ละวรรค/
ที่ละบรรทัด ด้วยสำนวน
ภาษาของตนเอง

๔. เรียบเรียงคำพูดใหม่
ให้เข้าใจและถูกต้อง
ตรงตามเนื้อเรื่อง

กิจกรรม

“ฝึกถอดคำประพันธ์”

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

ซึ่งอยู่ในสระคงคา

ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว

ก็ลำแดงแผลงฤทธิเกรียงไกร

มัจฉานุผู้ใจแกล้วกล้า

เป็นด้านรักษาชั้นใน

ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่

ขึ้นไปจากห้องชลธาร

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

มัจฉานุเป็นผู้ที่มีใจกล้าหาญ ทำหน้าที่รักษาบริเวณสระน้ำ ซึ่งเป็นด่านชั้นในของเมืองบาดาล และคอยออกตระเวนตรวจตราดูแลความปลอดภัยบริเวณรอบ ๆ และได้แสดงฤทธิ์ของตนเองโดยการไพล่ขึ้นไปด้านบนเหนือสระน้ำนั้น จนไปถึงขอบสระ

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

ถึงที่ขอบสระก็หยุดอยู่
เห็นวานรเฝือกผู้หังการ
โกรธาขบฟันกระที่บบาท
แล้วร้องประกาศด้วยวาจา
ตัวเอ็งมานี้จะไปไหน
องอาจล่วงด่านกุมภันท์

แลดูไปทั่วทุกสถาน
ล่วงด่านผ่านทางเข้ามา
ทำอำนาจออกยื่นขวางหน้า
เหวยอ้ายพาลาใจฉกรรจ์
ไม่กลัวชีวาจะอาลัย
กูจะหันให้ยับลงกับกร

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

เมื่อมัจฉานุขึ้นมาถึงขอบสระก็หยุดดูและเดินตรวจตราทั่วบริเวณ มองไปเห็นลิงเผือก (หนุมาน) ที่มีท่าทางอวดเก่ง ล่วงล้ำดินแดนผ่านเข้ามาบริเวณด้านชั้นใน มัจฉานุจึงขบฟัน กระทบเท้า แล้วไปยืนขวางแล้วร้องประกาศว่า “เจ้าลิงนี้ช่างห้าวหาญนัก เอ็งมานี้จะไปที่ไหน ไม่กลัวหรืออย่างไร ที่บังอาจล่วงล้ำเข้ามาในเขตของท่านกุมภักดิ์ เดียวกูจะฆ่าให้ตายคามือ”

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

เห็นลิ่งน้อยขึ้นจากสาคร

จึงคิดว่าวานรนี้

รูปทรงองอาจประหลาดตา

จึงร้องว่าเหวยอ้ายลิ่งเล็ก

มึงอย่าขวางหน้ากูไว้

คำแหงหนุมานชาญสมร

อ้างอวดฤทธิ์รอนอหังการ

เหตุใดมีหางเป็นมัจฉา

ถ้อยคำหยาบช้าทะนงใจ

จะเจียมตัวว่าเด็กก็หาไม่

ถอยไปให้พ้นอ้ายสาธารณ์

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

ฝ่ายหนุมานเมื่อเห็นลิงน้อย(มัจฉานุ)โผล่ขึ้นมาจากสระน้ำ
และมาอวดอ้างฤทธิ์ของตน **หนุมาน**คิดสงสัยว่าทำไมลิงตัวนี้จึงมีหาง
เป็นปลา รูปร่างแปลกประหลาด แถมยังพูดจาอวดดี จึงร้องตอบ
กลับไปว่า “เจ้าลิงเล็ก เจ้าช่างไม่เจียมตัวเลยว่าเจ้ายังเด็ก แล้วยังทำ
อวดเก่งมาขวางหน้า ถอยไปให้พ้นเจ้าเด็กพาล”

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

ได้ฟังกริ้วโกรธคือไฟกาฬ
ถึงตัวกู่น้อยเท่านั้น
อย่าพักอ้าจองทะนงใจ
ว่าแล้วสำแดงเดชา
โลดโผนโจนรุกบุกบัน

หนุมานฤทธิไกรใจหาญ
ตบมือฉัดฉานแล้วตอบไป
จะกลัวฤทธิเอ็งก็หาไม่
ใครดีจะได้เห็นกัน
พสุธาบาดาลไหวหวั่น
เข้าไล่โรมรันราวี

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

เมื่อมัจฉานุได้ฟังก็โกรธมากจึงตบมือฉาดใหญ่แล้ว
ร้องตอบกลับไปว่า **ถึงมัจฉานุ**จะตัวเล็กแต่อย่าคิดว่า
จะกลัว อย่าคิดว่าตนเองเก่งกว่า ใครเก่งกว่าใครจะได้
เห็นดีกัน แล้วทั้งสองก็พุ่งเข้าต่อสู้กันจนแผ่นดินและพื้นน้ำ
สั่นสะเทือน

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

กริ้วโกรธพิโรธตั้งอัคคี

เกล้าคล่องว่องไวทั้งสองข้าง

ถ้อยทีถ้อยมีฤทธิ์รอน

หนุมานผู้ชาญชัยศรี

ขุนกระบี่รับระปะทะกร

ต่างตนต่างหาญชาญสมร

ต่อกรไม่ลดละกัน

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า ฝ่ายหนุมานนั้นก็โกรธมาก เข้าไปต่อสู้กับมัจฉานู ทั้งสองต่อสู้กันด้วยความดุเดือด เพราะต่างฝ่ายต่างมีฤทธิ์มาก และไม่มีใครยอมแพ้ให้แก่กัน

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

ปล้ำปลุกคลุกคลีตีประจัญ

ถีบกัดวัดเหวียงอุตุลุด

กอดรัดฟัดกันเป็นโกลี

มัจฉานุฤทธิ์แรงแข็งขัน

พัลวันหลบหลีกไปในที่

ทะยานยุทธ์ไม่ท้อถอยหนี

เปลี่ยนท่าเปลี่ยนทีรอนราญ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า มัจฉานุผู้มีฤทธิ์มากก็เข้าไปต่อสู้กันแบบ
ประชิดตัวอย่างชุลมุนวุ่นวาย ทั้งกัด ทั้งถีบ อย่างไม่มีใครยอมใคร

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

รับรुकบูกบันประจัญบาน

ถูกมัจฉานุชวนไป

ฟาดลงกับแผ่นศิลา

วายุบุตรวุฒิไกรใจหาญ

แผ่นทะยานโถมถีบด้วยบาทา

ฉวยรวบเท้าได้ทั้งซ้ายขวา

ด้วยกำลังศักดาราวี

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า ส่วนหนุमानก็สามารถตั้งรับและรุกแบบเข้า
ประชิดตัวไม่แพ้กัน หนุमानโหมเข้าใส่ใช้เท้าถีบ จนมัจฉานุชวนไป หนุमान
จับเท้าทั้งสองข้างของมัจฉานุได้ก็ฟาดลงกับแผ่นหินอย่างแรง

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

มิได้ชอกช้ำอินทรีย์

มุขลุกขึ้นได้กระที่บบาท

วิงผลุนหมุนเข้าบุกบัน

บัดนั้น

โถมรับกลับกลอกไปมา

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า หลังจากที่มัจฉานุโดนพาดลงกับแผ่นดิน
ก็ไม่ได้เป็นอะไร แต่กลับยิ่งทำให้มัจฉานุโกรธมากขึ้น ดังนั้นจึงลุกขึ้น
แล้วเข้าไปต่อสู้อย่างไม่คิดชีวิต

มัจฉานุผู้ชาญชัยศรี

โกรธตั้งอัคคีบรรลัยกัลป์

ทำอำนาจผาดเสียดังฟ้าลั่น

โรมรันไม่คิดชีวิต

วายุบุตรวุฒิไกรใจกล้า

หันเหียนเปลี่ยนท่าราววิ

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

รบพลากรำพึงคะนึ่งคิด

เหตุใดวานรน้อยนี้

ทรหดอดทนสามารถ

คิดแล้วจึงร้องถามไป

เป็นไฉนมาอยู่รักษาด่าน

เชื้อชาติสุริย์วงศ์พงศ์พันธุ์

สงสัยในจิตกระบี่ศรี

จึงล้างชีวีไม่บรรลัษ

องอาจต่อสู้ด้วยกุไต้

เหว่ยอ้ายลิงเล็กเท่าแมลงวัน

ไมยราพขุนमारโมหันธ์

นามนั้นชื่อใดวานร

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

ในขณะที่กำลังสู้รบกันหนุมานก็คิดในใจว่าเหตุใดเจ้า
ลิงตัวนี้จึงฆ่าไม่ตาย อีกทั้งยังมีความเก่งกล้าสามารถสู้รบ
กับตนได้ จึงร้องถามว่าเจ้าลิงน้อย **(มัจฉานุ)** ที่ตัวเล็กเท่า
แมลงวัน ทำไมถึงมาอยู่ด่านรักษาความปลอดภัยให้
ไมยราพได้ เจ้าเป็นลูกหลานใคร และมีชื่อว่าอะไร

นักเรียนทำใบงาน เรื่อง “การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจงบทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง
“การถอดคำประพันธ์”

คำชี้แจงบทบาทครู

๑. ให้คำแนะนำนักเรียน
ในการทำงาน
๒. ดูแลการทำงานของ
นักเรียน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สึกไม่ยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สึกไม่ยราพ

บัดนั้น	มัจฉานุฤทธิไกรใจกล้าหาญ
ได้ฟังกริ้วโกรธคือไฟกาฬ	ตบมือฉัดฉานแล้วตอบไป
ถึงตัวกุน้อยเท่านั้น	จะกลัวฤทธิเืองก็หาไม่
อย่าพักอาจองทะนงใจ	ใครดีจะได้เห็นกัน
ว่าแล้วสำแดงเดช	พสุธาบาดาลไหวหวั่น
โลดโผนโจนรุกบุกบัน	เข้าโลโรมรันราวี

คำศัพท์

.....

ถอดความได้ว่า

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง

“การอ่านออกเสียง
 บทร้อยกรอง”

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำชี้แจง นักเรียนถอดความบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

ได้ฟังกริ้วโกรธคือไฟกาฬ
ถึงตัวกู่น้อยเท่านี้
อย่าพักอาจองทะนงใจ
ว่าแล้วสำแดงเดชา
โลดโผนโจนรุกบุกบัน

มัจฉานุฤทธิไกรใจหาญ
ตบมือฉัดฉานแล้วตอบไป
จะกลัวฤทธิเอ็งก็หาไม่
ใครดีจะได้เห็นกัน
พสุธาบาลดาลไหวหวั่น
เข้าไล่โรมรันราวี

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำศัพท์ หมายถึง

คำศัพท์ หมายถึง

คำศัพท์ หมายถึง

ถอดความได้ว่า.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำชี้แจง นักเรียนถอดความบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

กริ้วโกรธพิโรธดั่งอัคคี

เกล้าคล่องว่องไวทั้งสองข้าง

ถ้อยที่ถ้อยมีฤทธิ์รอน

หนุมานผู้ชาญชัยศรี

ขุนกระบี่รับระปะทะกร

ต่างตนต่างหาญชาญสมร

ต่อกรไม่ลดละกัน

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำศัพท์ หมายถึง

คำศัพท์ หมายถึง

คำศัพท์ หมายถึง

ถอดความได้ว่า.....

.....

ตรวจสอบ

ความถูกต้อง

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำชี้แจง นักเรียนถอดความบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

ได้ฟังกริ้วโกรธคือไฟกาฬ
ถึงตัวกู่น้อยเท่านี้
อย่าพักอาจองทะนงใจ
ว่าแล้วสำแดงเดชา
โลดโผนโจนรุกบุกบัน

มัจฉานุฤทธิไกรใจหาญ
ตบมือฉัดฉานแล้วตอบไป
จะกลัวฤทธิเอ็งก็หาไม่
ใครดีจะได้เห็นกัน
พสุธาบาลดาลไหวหวั่น
เข้าไล่โรมรันราวี

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำศัพท์ ไฟกาฬ พสุธา บาตาล

ถอดความได้ว่า มัจฉานูได้ฟังดังนั้นก็โกรธมาก ตบมือฉาดใหญ่ แล้วร้องตอบกลับไปว่า ถึงจะตัวเล็กแต่อย่าคิดว่าจะกลัว อย่าคิดว่าตนเองเก่งกว่า ใครเก่งกว่าใครนั้นเดี๋ยวจะได้เห็นดีกัน แล้วทั้งสองก็พุ่งเข้าต่อสู้กัน จนแผ่นดิน และพื้นน้ำสั่นสะเทือน

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำชี้แจง นักเรียนถอดความบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น

กริ้วโกรธพิโรธดั่งอัคคี

เกล้าคล่องว่องไวทั้งสองข้าง

ถ้อยที่ถ้อยมีฤทธิ์รอน

หนุมานผู้ชาญชัยศรี

ขุนกระบี่รับระปะทะกร

ต่างตนต่างหาญชาญสมร

ต่อกรไม่ลดละกัน

ใบงาน

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

คำศัพท์ กริ้วโกรธ พิโรธ อคติ

ถอดความได้ว่า ฝ่ายหนุมานนั้นก็โกรธมาก เข้าไปต่อสู้กับมัจฉานุ ทั้งสองต่อสู้กันด้วยความดุเดือด เพราะต่างฝ่ายต่างมีฤทธิ์มาก และไม่มีใครยอมแพ้ให้แก่กัน

คำถามสรุปบทเรียน

วันนี้เราได้อะไรมากันจากการเรียน
เรื่อง ถอดคำประพันธ์บ้าง

ได้รู้คำศัพท์ วิธีการถอดคำประพันธ์ และวิธีการ
ถอดความให้ออกมาเป็นร้อยแก้วได้อย่างสวยงาม

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับ หรือประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวันของเราได้อย่างไร

นำไปปรับใช้เกี่ยวกับเรื่องการอ่านวรรณคดีอื่น ๆ
ทำให้พัฒนาทักษะด้านการตีความเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การจับใจความสำคัญ (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
๒. ใบงานที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

